

במד"ר (פ' ל"ט) ר' יצחק פתח שמעי
בת וראי והטי אונך ושכחי
עמך ובית אביך. הנה פרט בכאן שלשה
דברים שמיעה, ראי, הטית און. יש
לפרש (שמיעה) היא קבלה כדמתרגם
על שמיעה קבלה. והיינו שמקבל דברי
זולתו אעפ"י ששכלו אינו מחייבם. וכמו
שמצינו (בראשית כ"ח) וישמע יעקב אל
אביו ואמו וילך פדנה ארם, אף שקשה
הי' לו לילך לגלות והי' בפחד גדול
שלא יטמע ח"ו בבית לבן ושע"כ נטמן
בבית עבר מקודם י"ד שנה, מ"מ לא
השגיח על דעתו ורצונו רק קיבל דבריהם.
וכן הוא בכמה מקומות בתנ"ך. (ראי) היא
עוד יותר, שבעיניו יראה שאין דרך אחר
רק כמו שנצטווה (הטית און) הוא עוד יותר,
והיינו להשכיל לירד לסוף כוונת המצוה,
וכלשון הרמב"ם ז"ל בתשובותיו להיות
רודף אחר כוונת התורה, לא לבד שטחיות
הדברים רק להשכיל על עיקר הכוונה אף
שאינה מפורשת. וכל שלש אלה דרושות
לכל אדם הבא להטהר. בראשונה

צריך להיות בבחי' (שמיעה) לקבל מאמר
הש"ת להתנהג עפ"י דרכי התורה אפי'
על שמאל שהוא ימין בלי התחכמות,
ואח"כ יזכה לבחי' (ראי) שבעצמו יראה
ויבין וירדוף אחר כוונת התורה, וזהו
נקרא שמטה און לשמוע כוונת הדברים
הבלתי נשמעת משטחיות המאמר, וכענין
שכתב הרמב"ן (ריש פ' קדושים) שיכול
להיות נבל ברשות התורה צי"ש:
וי"ל עוד ששלשתן מתיחסות לגוף ונפש
ושכל. קבלת הדברים בלי שום
התחכמות מתיחסת לגוף, ראי מתיחסת
לנפש שזה הוא מכוחות הנפש לצייר
במחשבתו כאילו הדבר עומד לפניו והוא
רואהו. הטית און היינו להשכיל על
כוונת התורה זהו כח השכל. ובלשון
המקובלים הם נפש רוח ונשמה, שאין
האדם זוכה להקרא אדם אלא בהשלמת
שלשתן. ויש לפרש שזה עצמו הוא מארצך
וממולדתך ומבית אביך, ארצך מתיחסת
לגוף, מולדתך לנפש, בית אביך לשכל.
וכל אלה כמו שיש בקדושה, כן יש להיפוך,
וילך לו מזה, אלא ידבק בשמיעה וראי
והטית און דקדושה: